

14.02.22

«Σκληρό Μαρκάρισμα» στον Γραμματέα του ΜΕΡΑ25 Γιάνη Βαρουφάκη

από τη δημοσιογράφο Αγγελική Σπανού

<https://www.youtube.com/watch?v=DsKXx-mN3mA>

Σε ένα «Σκληρό Μαρκάρισμα» με ερωτήσεις εφ' όλης της ύλης από τη δημοσιογράφο Αγγελική Σπανού, ο Γραμματέας του ΜΕΡΑ25 Γιάνης Βαρουφάκης απαντάει χωρίς περιστροφές για τις πολιτικές εξελίξεις, τις εκλογές, τα κόκκινα δάνεια και τις πιθανές συνεργασίες. Ο Γιάνης Βαρουφάκης σχολιάζει και τοποθετείται για την Ευρωπαϊκή Αριστερά και τη Σοσιαλδημοκρατία. Αποκαλυπτικές οι απαντήσεις του Γραμματέα του ΜΕΡΑ25 για τον Κυριάκο Μητσοτάκη, τον Αλέξη Τσίπρα, τον Νίκο Ανδρουλάκη, τον Γιώργο Χουλιαράκη.

ΔΗΜ: Ήρθα με πολύ μεγάλη χαρά για αυτήν την συνέντευξη και με πραγματική περιέργεια, πρώτα πρώτα την περιέργεια του πολίτη και του ψηφοφόρου σε απόγνωση, γιατί νομίζω ότι πολλά αυτά που δεν ξέρουμε για εσάς, παρόλο που είστε πάρα πολύ γνωστός, εδώ και πάρα πολλά χρόνια, νομίζω ότι υπάρχουν πάρα πολλά που είναι ακόμα άγνωστα στο ευρύ και θέλω να τα ξεδιαλύνουμε.

Πρώτα πρώτα θα ήθελα να μου πείτε την εκτίμηση σας για τις πολιτικές εξελίξεις, τι βλέπετε μπροστά; Είμαστε σε προεκλογική περίοδο; Είμαστε σε φάση σταθερότητας; Που είμαστε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Νομίζω ότι με την πρόταση μομφής του Αλέξη Τσίπρα, προς την κυβέρνηση και στον πρωθυπουργό, μπήκαμε ουσιαστικά σε μία αρκετά μακρά προεκλογική περίοδο, δεν ξέρω πόσο μακρά θα είναι, αλλά είναι μια προεκλογική περίοδος, φαίνεται αυτό, από τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκαν και οι 2, και ο πρωθυπουργός και ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, την πρόταση μομφής, τις εξελίξεις αμέσως μετά, μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ, όσο και μέσα στην Νέα Δημοκρατία, είναι λογικό, εγώ νομίζω, όλοι το νομίζουμε, το ξέρουμε, ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης, θα ήθελε να έχει ήδη κάνει τις εκλογές αλλά του προέκυψαν διάφορα ζητήματα, όπως όλοι γνωρίζουμε, εμείς τουλάχιστον στο ΜΕΡΑ25, ετοιμαζόμαστε για εκλογές, είτε τον Μάιο, είτε το Φθινόπωρο, και αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι μπορεί να προκύψουν τελικά στο τέλος της τετραετίας, δεν έχει καμία απολύτως σημασία, αυτό που έχει σημασία είναι το τι γίνεται εκεί έξω, στην κοινωνία, στον κόσμο, στην οικονομία.

ΔΗΜ: Και τι προβλέπετε ότι θα προκύψει από τις εκλογές;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν είμαι πάρα πολύ καλός στις προβλέψεις, ποτέ δεν είχα ταλέντο στο να προβλέπω την κάλπη, η κάλπη ευτυχώς είναι ακόμα απρόβλεπτη, αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι θα έχουμε δύο εκλογικές διαδικασίες, ο Κυριάκος

Μητσοτάκης θα προσπαθήσει να κάψει τον νόμο του κυρίου Τσίπρα, θα έχουμε ξανά εκλογές, θεωρώ ότι θα υπάρξει μεγάλη πίεση στα δύο μεγάλα κόμματα για συγκυβέρνηση, δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι θα προκύψει κάποια κυβέρνηση. Το ερώτημα δεν είναι ποιος θα είναι στα υπουργεία, το ερώτημα είναι τι πολιτικές θα ασκούνται, αυτός είναι ο λόγος ύπαρξης του ΜέΡΑ25, μας ενδιαφέρουν οι πολιτικές, όχι τα πρόσωπα.

ΔΗΜ: Τα πρόσωπα προφανώς παίζουν ρόλο και στις πολιτικές που διαμορφώνονται...

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Εγώ θα διαφωνήσω εδώ, από το 2010 και μετά δεν ισχύει αυτό, - δεν είμαστε μια ανεξάρτητη ελληνική δημοκρατία, δεν έχουμε κράτος το οποίο να τρέχει μόνο του, είμαστε απολύτως εξαρτημένοι, έχουμε κομμάτια ολόκληρα του δημοσίου τα οποία δεν ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο, δεν είναι από την εποπτεία καν του Ελληνικού Κοινοβουλίου, από την Εφορία, την Εθνική Στατιστική Αρχή, την περιουσία του Δημοσίου, με το Υπερταμείο και τα λοιπά, όλα αυτά έχουν εκχωρηθεί εκτός Ελλάδας, οπότε πραγματικά εδώ μπορούμε να διαφωνήσουμε, αλλά είναι θέση του ΜέΡΑ25, ότι σε τελική ανάλυση από τότε που μπήκαμε σε ένα ιδιότυπο καθεστώς που ονομάζουμε εμείς χρεοδουλοπαροικία, δεν έχει πολύ μεγάλη σημασία ποιος είναι στην κυβέρνηση εφόσον έχει επιλέξει να πηγαίνει όπως έλεγε κάποτε, ο Γιάννης Δραγασάκης το '15 που ήμασταν στην κυβέρνηση, συναινετικά με την τρόικα.

ΔΗΜ: Για τον πολύ κόσμο έχει σημασία, και για τον πολύ κόσμο δεν είναι ίδια η κυβέρνηση Τσίπρα με την κυβέρνηση Μητσοτάκη, επομένως δεν νομίζω ότι είναι κοινή άποψη ότι δεν έχει καμία σημασία ποια θα είναι η κυβέρνηση. Εσείς θεωρείτε ότι ήταν ίδια η κυβέρνηση Τσίπρα με την κυβέρνηση Μητσοτάκη;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, εμείς δεν ισοπεδώνουμε, το έχω πει και στην Βουλή, βλέπουμε σημαντικές διαφορές και δεν θέλουμε να συμπεριφερθούμε ως εάν να είναι οι ίδιοι, όμως, όταν έχουν αποδεχτεί ένα ασφυκτικό δημοσιονομικό πλαίσιο, ένα πλαίσιο για τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των οργανισμών κοινής ωφέλειας, για παράδειγμα ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, ουσιαστικά αναγκάζονται να κάνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα, ανεξάρτητα από το ποιόν, από την ιδεολογία, από τα ανθρωπολογικά χαρακτηριστικά των προσώπων που βρίσκονται στην εξουσία, οπότε όσο μεγαλύτερη είναι η φασαρία που δημιουργούν στην Βουλή, στο πλαίσιο των κοκορομαχιών μεταξύ τους, τόσο πιο πολύ κοινή είναι η πολιτική τους. Να σας δώσει ένα παράδειγμα: Αυτή η επιδοματική πολιτική ότι πάρτε και ένα ξεροκόμματο, πάρτε και ένα δωράκι στους συνταξιούχους τον Δεκέμβρη, ή αυτά που κάνει σήμερα ο κύριος Μητσοτάκης, ουσιαστικά είναι μια επέκταση όσων είχε ξεκινήσει ο κύριος Τσίπρας στην διαδικασία της ανταμοιβής των συνταξιούχων, των μισθωτών για όλα τα βάρη που τους φόρτωνε παράλληλα η κυβέρνηση με το μνημόνιο, δεν υπάρχει διαφορά ουσιαστική εδώ.

ΔΗΜ: Μια διαφορά ουσιαστική που μπορώ να σας πω είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ φορολόγησε πάρα πολύ άγρια την μεσαία τάξη, ήταν και ομολογημένο, το είχε

πει ο κύριος Τσακαλώτος για να ενισχύσουν τους κάτω, η κυβέρνηση Μητσοτάκη φέρνει φορολογικές ελαφρύνσεις για την μεσαία τάξη και δεν δείχνει το ίδιο ενδιαφέρον για τους κάτω, βεβαίως και οι δύο δεν αγγίζουν τους πάνω, αλλά ας μην πάμε σε αυτά τα παραδείγματα.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν μπορώ να μην το σχολιάσω. Δεν φορολόγησε ο ΣΥΡΙΖΑ την μεσαία τάξη, η Τρόικα φορολόγησε την μεσαία τάξη. Ήτανε τότε που, τους 5-6 μήνες, γνωρίζω πολύ καλά τι ζητούσαν οι Τροϊκανοί, εκείνοι απαιτούσαν το 100% προπληρωμής φόρου, την αύξηση του φορολογικού συντελεστή των επιχειρήσεων, το 24% του ΦΠΑ...

ΔΗΜ: Ναι αλλά η κυβέρνηση τώρα το χειρίζεται διαφορετικά.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν το χειρίζεται καθόλου διαφορετικά. Κάνει ακριβώς αυτό που της έλεγε η τρόικα πως έκανε και ο κύριος Τσίπρας, δεν υπάρχει κυβέρνηση ελληνική. Το 24% ΦΠΑ γιατί το έχουμε αυτήν τη στιγμή; Γιατί η τρόικα δεν τους επιτρέπει να το κατεβάσουν, τόσο πολύ απλό. Γιατί το είχαμε αρχικά; Επειδή το επέβαλε στην κυβέρνηση Τσίπρα η τρόικα, κυβέρνηση τρόικας είχαμε τότε, κυβέρνηση τρόικας έχουμε τώρα.

ΔΗΜ: Και η τρόικα θέλει σήμερα να μειωθεί ο ΕΝΦΙΑ παράδειγμα;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ναι... η Τρόικα τι έκανε; Το ξεκίνησε και με τον Σαμάρρα... την εποχή Σαμάρρα – Βενιζέλου. Η τρόικα επέβαλε μέτρα φορομνηχτικά, για να το πω έτσι, μόνο και μόνο για να σηματοδοτήσει στις κυβερνήσεις της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Γαλλίας τι έρχεται εκεί αν δεν συμμορφωθούν, εμείς ήμασταν ένα εργαστήριο μέσα στο οποίο γινόντουσαν διάφοροι πειραματισμοί, που δεν ήταν τόσο πειραματισμοί, ήταν ασκήσεις εκφοβισμού, της Μαδρίτης, της Ρώμης και των Παρισίων, πολύ συγκεκριμένα. Όταν πλέον αυτό πέτυχε, και πέτυχε ιδίως μετά το '15-'16, όταν έχεις μια αριστερή κυβέρνηση, υποτίθεται η οποία επιβάλλει όλες αυτές τις φορομνηχτικές πολιτικές στην μεσαία τάξη, μετά αμέσως η κυρία Μέρκελ, από τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 2015, θυμάστε τότε που ο κύριος Κόστα έγινε πρωθυπουργός την Πορτογαλίας, η συμφωνία με τον κύριο Κόστα είναι «ωραία θα γίνεις πρωθυπουργός, δεν θα σου βάλουμε νέα λιτότητα αντίθετα με αυτό που κάναμε στους Έλληνες επί Σαμάρρα, επί Τσίπρα, αλλά δεν θα αναιρέσεις την προηγούμενη λιτότητα». Είναι μια σκακιέρα το Eurogroup, και να καθόμαστε να μιλάμε για τον Τσίπρα ή τον Μητσοτάκη, τι φορολογικό συντελεστή επέβαλαν και τα λοιπά, προσποιούμαστε ότι έχουμε ανεξάρτητες κυβερνήσεις, δεν έχουμε, η Τρόικα κυβερνά.

ΔΗΜ: Η πόλωση πάντως μεταξύ Νέας Δημοκρατίας και ΣΥΡΙΖΑ είναι τεράστια, αυτό οπωσδήποτε, έχει και μια κοινωνική αναφορά, υπάρχει και στην κοινωνία δεν γίνεται να μην υπάρχει, να είναι μόνο κατασκευή, και νομίζω ότι δεν μπορούμε να το αγνοήσουμε, έτσι όπως το θέτετε είναι σαν να κρατάτε και εσείς ίσες αποστάσεις, απέναντι στον δικομματισμό, από άλλη άποψη από αυτές που κρατάει το ΚΙΝΑΛ, ότι και οι δύο δεν είναι ανεξάρτητοι και οι δύο είναι

ελεγχόμενοι, από τις Βρυξέλλες ή από το Βερολίνο, δεν έχουν σημασία οι εκλογές τελικά. Δεν έχουν σημασία οι εκλογές;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Και βέβαια έχουν σημασία οι εκλογές, αλλά για τους ανθρώπους που μας βλέπουν, δεν τους ενδιαφέρει αν πρωθυπουργός είναι ο Μητσοτάκης, αν είναι ο Ανδρουλάκης, ο Τσίπρας, εγώ, ή οποιοσδήποτε άλλος, τους ενδιαφέρουν πολύ βασικά πράγματα. Παράδειγμα με τους λογαριασμούς της ΔΕΗ, τι γίνεται;

Με την 100% προπληρωμή φόρου των μικρομεσαίων; Εκεί που πάει το πράγμα; Με τους πλειστηριασμούς; Με τον Ηρακλή; Που ουσιαστικά αυτήν την στιγμή δανείζονται τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας, υπέρ αρπαχτικών ταμείων, που παίρνουν τα κόκκινα δάνεια, για να κάνουν πλειστηριασμούς, Αυτά είναι που τους ενδιαφέρουν. Εμάς στο ΜέΡΑ25 ένα πράγμα μας ενδιαφέρει, τι μπορεί να γίνει για να ανατραπεί αυτή η συγκυρία, η οποία οδηγεί την ελληνική κοινωνία, και την ελληνική κοινωνική οικονομία σε μη βιωσιμότητα, αυτό είναι το σημαντικό. Εάν ο κύριος Τσίπρας και ο κύριος Μητσοτάκης, κάνουν το ίδιο πράγμα γι' αυτά τα βασικά ζητήματα, τότε για εμάς δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ τους, ακόμα και αν πραγματικά μισεί ο ένας τον άλλον, ακόμα και εάν πραγματικά έχουν τεράστιες ιδεολογικές, ηθικές, φιλοσοφικές διαφορές, όλες αυτές οι διαφορές είναι εκτός θέματος, όταν μιλάμε για τα ζητήματα πάνω στα οποία θα βασιστεί η δυνατότητα της ελληνικής κοινωνίας να αναπαράγεται.

ΔΗΜ: Φαντάζομαι βάζετε στο ίδιο κάδρο τον Νίκο Ανδρουλάκη, το ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Αν ο κύριος Ανδρουλάκης καταφέρει να πάει πάλι το ΠΑΣΟΚ στο 20% να μιλήσουμε για τον κύριο Ανδρουλάκη, για εμάς το ΠΑΣΟΚ αυτήν την στιγμή είναι όπως όταν ήταν η ΕΔΗΚ, την θυμάστε την ΕΔΗΚ; στα τέλη της δεκαετίας του '70, ένα κόμμα που δεν έχει λόγο ύπαρξης πια, η σοσιαλδημοκρατία συλλογικά δεν έχει πια συλλογικά λόγο ύπαρξης, έχει χάσει τα θεμέλια πάνω στα οποία στηριζόταν.

ΔΗΜ: Κέρδισε στην Πορτογαλία θριαμβευτικά..

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ναι αλλά χωρίς ουσία..

ΔΗΜ: Και στην Σκανδιναβία. Και εκεί χωρίς ουσία;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Χωρίς καμία ουσία. Η σοσιαλδημοκρατία έχει τελειώσει, έχει τελειώσει η μορφή του καπιταλισμού που επέτρεπε στην σοσιαλδημοκρατία να παίξει τον ρόλο τον πολύ σημαντικό που έπαιζε, επί Βίλλυ Μπραντ, επί Μιτερράν, στο τέλος ήταν η σοσιαλδημοκρατία με τον Μιτερράν, επί Ανδρέα Παπανδρέου στην αρχή..

Ποιος ήταν ο ρόλος της σοσιαλδημοκρατίας; Ο ρόλος της σοσιαλδημοκρατίας ήταν να παίξει τον διαιτητή μεταξύ του κεφαλαίου και της εργασίας, να φορολογεί κάπως το κεφάλαιο, για να πριμοδοτεί την εργασία, να πριμοδοτεί το κοινωνικό κράτος, αυτός ο ρόλος έπαψε να υπάρχει από τότε που η εξουσία μεταφέρθηκε από την βιομηχανία, από εκεί που ήταν και τα συνδικάτα, από εκεί που αντλούσε

δύναμη ένα σοσιαλδημοκρατικό κόμμα, ένα εργατικό κόμμα στην Βρετανία, από τότε που η εξουσία μεταφέρθηκε από εκεί στις τράπεζες, στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ο ρόλος της σοσιαλδημοκρατίας έχει τελειώσει. Θα μου πείτε κέρδισε ο Κόστα, ναι αλλά κέρδισε και ο Μπάιντεν, Είναι σοσιαλδημοκρατία ο Μπάιντεν; Το κόμμα της wall street ήταν..

ΔΗΜ: Όχι, αλλά ήταν πολύ ευχάριστο, δεδομένου ότι πριν είχαμε τον Τραμπ πρόεδρο της Αμερικής.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Προφανώς...

ΔΗΜ: Πολύς προοδευτικός κόσμος στον πλανήτη μεταξύ των οποίων και εγώ, χάρηκε πάρα πολύ.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Προφανώς. Αυτό δεν σημαίνει ότι κέρδισε η σοσιαλδημοκρατία. Ήμασταν με τον Νόαμ Τσόμσκι, σε ένα τέτοιο θέατρο στην Νέα Υόρκη και πριν τις εκλογές που ανέδειξαν τον Μπάιντεν, αλλά και πριν όταν είχε κερδίσει ο Τραμπ, δύο φορές, και μας είχαν θέσει μέλη του κοινού το ερώτημα, κάτι αντίστοιχο με αυτό που λέτε, όταν έχεις Κλίντον (Χίλαρι) εναντίον Τραμπ τι κάνεις; Και είχαμε πει και οι δύο παρόλο ότι η αντιπαράθεση μας εναντίον της Κλίντον ή του Μπάντεν μετά ήταν τεράστια, ότι αν πρέπει να επιλέξεις, στις περιφέρειες όπου παίζεται το θέμα, κρατάς την μύτη σου και ψηφίζεις οποιονδήποτε εκτός Τραμπ, αυτό δεν σημαίνει ότι κέρδισε η σοσιαλδημοκρατία, όπως με το new deal.. Θυμάστε όταν βγήκε ο Μπάιντεν, που λέγανε όλοι έχουμε επιστροφή στο new deal, ποιο new deal; Το ίδιο ισχύει και για την Πορτογαλία.

ΔΗΜ: Ας μείνουμε στον Νίκο Ανδρουλάκη λοιπόν, είπατε ότι ο Νίκος Ανδρουλάκης, εκφράζει κάτι που δεν υπάρχει, ουσιαστικά σήμερα.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Είναι ένα κόμμα το οποίο δεν έχει αντικείμενο, ποιο είναι το αντικείμενο του ΚΙΝΑΛ, αυτήν την στιγμή; Αν τώρα ΣΥΡΙΖΑ και ΚΙΝΑΛ τσακώνονται για το ποιος θα πασοκοποιηθεί περισσότερο, και ποιος θα παίξει το παιχνίδι που παλιά έπαιζε το ΠΑΣΟΚ, σήμερα παίζει ο ΣΥΡΙΖΑ, δεν έχει καμία μεγάλη σημασία, εμάς μας ενδιαφέρει η ουσία. Αν ο Νίκος Ανδρουλάκης έχει να πει κάτι το οποίο είναι ενδιαφέρον, για τα κόκκινα δάνεια, για το τι πρέπει να γίνει στην αγορά ενέργειας. Αττική Οδός, το πρόβλημα είναι η συγκεκριμένη εταιρεία που την έτρεχε ή μήπως το πρόβλημα είναι ότι την τρέχει μια εταιρεία η οποία εξορισμού λειτουργεί ως εισοδηματίας και είναι μονοπωλιακή; Αν έρθει το ΠΑΣΟΚ να μας πει ενδιαφέροντα πράγματα για όλα αυτά, τότε να το πάρουμε στα σοβαρά, αλλά μέχρι τότε θα μου επιτρέψετε εμείς στο ΜέΡΑ25 να μην ασχολούμαστε με το ΠΑΣΟΚ.

ΔΗΜ: Επομένως εσείς λέτε, μόνο ριζοσπαστική αριστερά. Σωστά;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι δεν λέμε. Μακάρι να λέγαμε μόνο ριζοσπαστική αριστερά.

ΔΗΜ: Τι άλλο λέτε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Έχουμε φασιστική δεξιά. Έχουμε Μητσοτάκης Α.Ε.

ΔΗΜ: Όχι, ότι η λύση για τον λαό μπορεί να έρθει μόνο μέσα από την ριζοσπαστική αριστερά.. Σωστά;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν μας αρέσουν οι ταμπέλες, ναι εγώ είμαι μαρξιστής, το δηλώνω. Αλλά η λύση πρέπει να είναι ορθολογική, πρέπει να είναι λύση, πρέπει να μην είναι επιτάχυνση, και βάθεμα του προβλήματος. Όταν έχεις μια χώρα στην οποία έχεις ένα ιδιωτικό χρέος το οποίο έχει χτυπήσει κόκκινο, με τα κόκκινα δάνεια, για σκεφτείτε το, είχαμε μια αγορά ακινήτων, που έπεσε κατακόρυφα μετά το 2010, είχες ανθρώπους που είχαν δανειστεί χρήματα, τα οποία δεν είχαν να τα αποπληρώσουν, που το συνολικό τους δάνειο ήταν δύο φορές η αξία του σπιτιού, η τιμή του σπιτιού στην αγορά, και κάποια στιγμή ελπίζουν ότι θα ανέβουν οι τιμές, αλλά στο μεταξύ έχουμε φτιάξει μια αγορά κόκκινων δανείων που έρχεται ένα ταμείο με έδρα το Νιου Τζέρσεϊ παίρνει το δάνειο των 100.000 για 3.000, το καβατζώνει αυτό, ή θα το ξεπουλήσει τώρα να πετάξει έξω τον κόσμο από το σπίτι του ή από το μαγαζί του, ή το κρατήσει περιμένοντας να ανέβει η αγορά, θα το πουλήσει ακόμα και να βγάλει κέρδος από αυτό, μεγαλύτερο από την αρχική αξία του δανείου, αυτά τα χρήματα θα πάνε στα Κείμενα Άιλαντς. Το χρήμα αυτό, όλο το κεφάλαιο, αν δημιουργηθεί θα φύγει στα Κείμενα Άιλαντς, αν δεν δημιουργηθεί θα υπάρξει ακόμα μεγαλύτερη σκοτοδίνη, και αυτό το ονομάζουν λύση. Λοιπόν θέλετε να ονομάσετε ριζοσπαστική αριστερά τη θέση του ΜέΡΑ25, ότι εδώ πρέπει να δημιουργήσουμε μια Δημόσια Εταιρεία Διαχείρισης αυτών των δανείων έτσι ώστε να μην επιταχυνθεί ακόμα περισσότερο η κρίση των ακινήτων και εάν λυθεί η κρίση, να μην φύγουν αυτά τα χρήματα και πάνε στα Κείμενα Άιλαντς; Ωραία, τότε είμαστε υπέρ της αριστερής ριζοσπαστικής λύσης.

ΔΗΜ: Φαντάζομαι ότι και εσείς αντιλαμβάνεστε ότι για μια χώρα που είναι κράτος-μέλος της ευρωπαϊκής ένωσης, η λύση δεν μπορεί να είναι εθνική, πρέπει να είναι και ευρωπαϊκή, υποθέτω.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάζτε, τι σημαίνει να μην είναι εθνική; Η κυρία Μέρκελ όταν χτύπησε η πανδημία πήγε τον ΦΠΑ, τον γερμανικό από το 19, δεν ήταν στο 24, από το 19 και το έβαλε 16.

ΔΗΜ: Η πιο ισχυρή οικονομία της Ευρώπης.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ακριβώς. Αν το κάνει η πιο ισχυρή δεν πρέπει να το κάνει η πιο αδύναμη; Εδώ πρέπει να πάει στο 13. Δεν διαφωνεί κανένας με αυτό που σας λέω, αλλά όταν έρχεται ο υπουργός Οικονομικών και μου λέει εμένα προσωπικά «Δεν με αφήνουν από την Τρόικα», τότε το πρόβλημα εδώ εν είναι αν είμαστε ευρωπαϊστές, ή δεν είμαστε ευρωπαϊστές, εγώ ευρωπαϊστής είμαι, αλλά ο ευρωπαϊσμός τι σημαίνει; Σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχουν κανόνες για όλους και να υπάρχουν και συνθήκες που να καθιστούν τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης βιώσιμες. Γιατί δεν μας επέτρεψαν να πάμε τον ΦΠΑ στο 15% που έπρεπε να είναι, το αποτέλεσμα ποιο είναι, ότι αναγκαζόμαστε συνεχώς, αναγκάζονται και εκείνοι να μας δανείζουν όλο και περισσότερα. Αυτήν τη στιγμή, το χρέος της Ελλάδας, του ελληνικού δημοσίου έχει φτάσει, είναι 400 δις επί της ουσίας. 400 δις με ένα

εισόδημα που είναι αυτό που ήταν το 2015-2016, δεν είναι μεγαλύτερο, μην κοροϊδευόμαστε, μην ακούμε αυτά που λέει η κυβέρνηση.

ΔΗΜ: Και το επιτόκιο δανεισμού ανεβαίνει.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Οπότε δεν αφήνουν να μειώσεις τον ΦΠΑ, να κάνεις δηλαδή αυτό που κάνουν οι ισχυρές χώρες όπως η Γερμανία, σε μια χώρα που θα έπρεπε να είναι πιο χαμηλός ο ΦΠΑ από ότι είναι, ακριβώς επειδή είναι πιο αδύναμη χώρα, και μετά σε δανείζουνε χρήματα που ξέρουν ότι δεν θα πάρουν πίσω. Δημιουργούν την επόμενη κρίση χρέους. Αυτός είναι ευρωπαϊσμός;

ΔΗΜ: Άρα εσείς λέτε, στην πραγματικότητα αυτό που λέγατε και το '15, ότι υπάρχει λύση στο ευρωπαϊκό πλαίσιο με πιο σκληρή διαπραγμάτευση, σωστά;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν είμαι τόσο σίγουρος, τότε το έλεγα αυτό και ακόμα το πιστεύω. Έχουμε μια τραγωδία στην ευρωπαϊκή ένωση. Κατά αρχάς δεν υπάρχει ευρωπαϊκή ένωση, υπάρχει μόνο κατ' όνομα, δεν υπάρχει ένωση πια, το βλέπουμε στο προσφυγικό, ο καθένας κάνει το δικό του, η ανατολική Ευρώπη λέει εμείς δεν θα πάρουμε κανέναν, κρατήστε τους στην Λέσβο και στην Σάμο, η Αυστρία κλείνει σύνορα, εδώ κλείσανε και σύνορα μεταξύ Ιταλίας, δεν υπάρχει Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει καταρρεύσει, δεν υπάρχει πολιτική ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπήρχε η κυρία Μέρκελ, η οποία είχε και ένα ειδικό βάρος, δεν υπάρχει καν η κυρία Μέρκελ, υπάρχει μόνο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία τυπώνει, τυπώνει, τυπώνει.

ΔΗΜ: Παρόλα αυτά, ότι οι κατατρεγμένοι της γης θέλουν να έρθουν στην Ευρώπη, παραμένει.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Βεβαίως. Εξακολουθεί η Ευρώπη να είναι εξαιρετική και γι' αυτό εμείς –το «ε» στο ΜΕΡΑ είναι ευρωπαϊστικό- είμαστε ευρωπαϊκό κόμμα, είμαστε το μοναδικό κόμμα που έχουμε μέλη σε όλη την Ευρώπη. Δυστυχώς η πολιτική μας ηγεσία και η ολιγαρχία της Ευρώπης, αυτό το διαμάντι που είναι Ευρώπη, συνεχώς το αμαυρώνει. Συνεχώς χάνουμε ευκαιρίες, κάθε κρίση που γίνεται είτε είναι το 2010 είτε είναι η πανδημία, αφήνει την Ευρώπη πιο αδύναμη, πιο εκτεθειμένη σε κινδύνους, λιγότερο ανταγωνιστική και περισσότερο προβληματική σε σχέση με την Κίνα, σε σχέση με την Ινδία, σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η ευρωπαϊκή εξουσία, η εξουσιαστική τάξη της Ευρώπης, η άρχουσα τάξη της Ευρώπης κάνει μεγάλο κακό στην Ευρώπη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στους λαούς της Ευρώπης. Γι' αυτό εμείς παλεύουμε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

ΔΗΜ: Και την ίδια ώρα η ευρωπαϊκή αριστερά δεν λάμπει.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Εξαφανίστηκε, αυτοκτόνησε η ευρωπαϊκή αριστερά.

ΔΗΜ: Επομένως;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Επομένως βρισκόμαστε σε ένα τεράστιο πρόβλημα, γι' αυτό και εμείς ξέρετε... και τώρα είμαστε και στις μέρες που γιορτάζουμε την 6η επέτειο από την δημιουργία του πανευρωπαϊκού μας κινήματος του DiEM25, γι' αυτό τον

Φλεβάρη του '16 μαζευτήκαμε στο θέατρο Φοξ που είναι στο Βερολίνο, επιλέξαμε το Βερολίνο, γιατί ότι καλό είναι να γίνει στην Ευρώπη πρέπει να γίνεται και στην Γερμανία, όχι μόνο στην Γερμανία, και δημιουργήσαμε ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο του οποίου το ΜέΡΑ είναι ο εκλογικός βραχίονας στην Ελλάδα, είμαστε βαθιά ευρωπαϊστές, αλλά ένας πραγματικός ευρωπαϊστής, είναι αυτός που λέει -ΟΧΙ- στην τρόικα το '15, είναι αυτός που λέει -ΟΧΙ- σε αυτό που γίνεται σήμερα, που έχεις μια Ευρώπη η οποία βασίζεται σε ένα πόδι, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στο τύπωμα χρήματος, και μάλιστα σε περίοδο πληθωρισμού, για σκεφτείτε το πρόβλημα αυτή την στιγμή της Κριστίν Λαγκάρντ. Σκεφτείτε την «τραγωδία» αυτής της γυναίκας...

ΔΗΜ: Σκέφτομαι και την τραγωδία της ευρωπαϊκής αριστεράς, που δεν μπορεί να πείσει, ενώ έχει δίκιο σε πάρα πολλά πράγματα, και ισχύουν πολλά από αυτά που λέτε, δεν μπορεί να πείσει.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Είναι ο λόγος που φτιάξαμε το DiEM. Η ευρωπαϊκή αριστερά αυτοκαταστράφηκε.

Ποιος είναι ο λόγος που δημιουργήσαμε το ΜέΡΑ και κατεβαίνουμε στις εκλογές; Στην αρχή το κίνημά μας είχε στόχο να είμαστε ένα κίνημα των κινημάτων, γι' αυτό και είχαμε και ανθρώπους και από το Die Linke μέσα, από την ευρωπαϊκή αριστερά, από τους Podemos. Αλλά κάποια στιγμή συνειδητοποιήσαμε ότι είναι αδύνατον να γίνει μια συνεννόηση μεταξύ των δυνάμεων της ευρωπαϊκής αριστεράς γιατί είχες το Die Linke - τον ΣΥΡΙΖΑ της Γερμανίας -, διαιρεμένο σε δύο, αυτούς που θέλανε να φύγουν από το ευρώ και αυτούς που θέλανε να μείνουν στο ευρώ...είχες τον Μελανσόν στην Γαλλία, ο οποίος ήθελε να φύγει και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και μάλιστα ήθελε να υψώσει και τείχη γύρω από την Γαλλία για να μην επιτρέψει στους μετανάστες να έρθουν μέσα, απίστευτα πράγματα για αριστερούς, είχες τους Podemos, οι οποίοι η πολιτική τους ήταν να μην έχουν ευρωπαϊκή πολιτική, αντίθετα με εμάς που τους καλούσαμε να δημιουργήσουμε μια πανευρωπαϊκή πολιτική αυτό που τελικά ονομάσαμε «New Deal for Europe», μια «Πράσινη Νέα Συμφωνία για την Ευρώπη».

Στην Ελλάδα, είχες έναν ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος από εκεί που θα έσκιζε τα μνημόνια έγινε το καλύτερο παιδί της Τρόικας, αυτή ήταν η ευρωπαϊκή αριστερά. Με την κατάρρευση του μετώπου, την 5η Ιουλίου του 2015, που ξεκινάει εδώ στην Ελλάδα, η ευρωπαϊκή αριστερά μπαίνει σε μια διαδικασία αποσύνθεσης, γι' αυτό δημιουργήσαμε το DiEM25.

ΔΗΜ: Από ότι καταλαβαίνω δεν βλέπετε πιθανότητα συνεργασίας με τον ΣΥΡΙΖΑ, σε κυβερνητικό επίπεδο, ακόμα και υπό προγραμματική σύγκλιση, υπό προϋποθέσεις, υπό όρους αυστηρούς, και τα λοιπά, δεν υπάρχει για εσάς αυτό;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Εσείς το βλέπετε; Ήμασταν στην Βουλή τις προάλλες, κατέθεσε ο κύριος Τσίπρας την πρόταση δυσπιστίας στην κυβέρνηση, με αφορμή την

κακοδιαχείριση του χιονιά, την Αττική Οδό και τα λοιπά, και έθεσα ένα απλό ερώτημα τρεις φορές στον κύριο Τσίπρα.

ΔΗΜ: Για την κρατικοποίηση της Αττικής Οδού.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ήταν ένα παράδειγμα, γιατί ο ίδιος δημιούργησε όλο αυτό το ζήτημα με την πρόταση δυσπιστίας στη βάση της κακοδιαχείρισης της Αττικής Οδού, και θέτω ένα απλό ερώτημα, και ήταν πραγματικά καλοπροαίρετο. Ωραία, λέτε ότι η διαχείριση αυτή ήταν τραγική, φταίει η εταιρεία αυτή, ή φταίει ο τρόπος με τον οποίο είναι παραδομένο ολόκληρο το οδικό σύστημα, το σύστημα με το οποίο παράγεται και γίνεται διαχείριση της ηλεκτρικής ενέργειας, το πρόβλημα σας είναι ο συγκεκριμένος ολιγάρχης που έχει τον συγκεκριμένο δρόμο;

Και του έθεσα το ερώτημα: «Αν πέσει η κυβέρνηση σήμερα, καταψηφίσουμε την κυβέρνηση και γίνετε πρωθυπουργός και μπείτε στο Μαξίμου αύριο, λήγει όπου να 'ναι η σύμβαση της Αττικής Οδού, αυτήν θα την ανανεώσετε ή θα τον πάρουμε πάλι αυτόν το δρόμο πίσω με μια νέα μορφή δημόσιας διαχείρισης που να αποδεικνύουμε στον κόσμο ότι υπάρχει εναλλακτική στο να δίνουμε όλα αυτά τα δίκτυα στους ολιγάρχες; απαντήστε μου». Δεν μου απάντησε. Δεν μου απάντησε με πρόγραμμα.

ΔΗΜ: Αν σας απαντούσε θα το συζητούσατε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όλα τα συζητάμε εμείς, είμαστε ανοιχτό κόμμα, στο να συζητήσουμε.

ΔΗΜ: Γιατί μερικές φορές αισθάνομαι ότι υπάρχει και κάτι προσωπικό μεταξύ σας. Αλλά δεν υπάρχει λέτε, είναι μόνο πολιτικό.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Στην πολιτική δεν υπάρχει προσωπικό.

ΔΗΜ: Ούτε με τον κύριο Χουλιαράκη υπάρχει κάτι προσωπικό;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι βέβαια.

ΔΗΜ: Το λέω γιατί ανέλαβε τώρα σύμβουλος στον κύριο Στουρνάρα. Και έχοντας διαβάσει το βιβλίο σας, έχω δει ότι υπήρχε άβυσσος μεταξύ σας.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Μα δεν είναι προσωπικά ζητήματα αυτά.

ΔΗΜ: Είναι πολιτικά λέτε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ξέρετε έχω πάρα πολύ καλούς φίλους που είναι δεξιότατοι άνθρωποι, παγκοσμίως, ένας από τους καλούς μου φίλους στην Αγγλία για παράδειγμα ήταν υπουργός της κυρίας Θάτσερ, δεν έχουμε προσωπικά. Δηλαδή μπορεί να σκοτωνόμαστε πολιτικά και να είμαστε φίλοι, ή και το αντίθετο. Ο κύριος Χουλιαράκης έπαιξε ένα πολύ συγκεκριμένο ρόλο, υπάλληλος της Τρόικας ήτανε, δεν το ήξερα εγώ βεβαίως στην αρχή, αν το ήξερα δεν θα είχα δεχτεί την θέση του υπουργού Οικονομικών, ο οποίος έκανε την δουλειά του πάρα πολύ καλά. Και

μάλιστα τον αδικούν τώρα, όταν λένε ότι το πρόβλημα που είχε με εμένα ήταν προσωπικό, ή ήταν ότι είπε κάποια πράγματα στον κύριο Τσίπρα. Όχι. Ο κύριος Χουλιαράκης συγκεκριμένα στα παρασκήνια, πίσω από την πλάτη μου, τα έβρισκε με τους τρωϊκανούς, και τους έδινε εξασφαλίσεις «μην ακούτε τον Βαρουφάκη», αυτά τα έλεγαν βέβαια και άλλοι κυβερνητικοί, αλλά ο κύριος Χουλιαράκης έπαιζε σε πολύ βασικό σημείο... Και ένα παράδειγμα, όταν εγώ τον απομάκρυνα, από το Eurogroup και από το Euroworking group, ο αρχι-τρωϊκανός Τόμας Βίζερ, τόλμησε μέσα σε συνεδρίαση του Euroworking group, να ψέξει την ελληνική κυβέρνηση που απομάκρυνε τον κύριο Χουλιαράκη. Δηλαδή οι τρωϊκανοί δεν είχαν τον θεό τους, απαιτούσαν να διορίζουνε τους δικούς μας διαπραγματευτές.

ΔΗΜ: Θεωρείτε ότι τώρα που πήγε στην τράπεζα της Ελλάδας ως σύμβουλος, αυτό σημαίνει κάτι ευρύτερα;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι βέβαια. Πάντοτε ήταν μέρος της τρόικας εσωτερικού. Ο κύριος Στουρνάρας ήταν ο βασικός εκπρόσωπος της τρόικας εσωτερικού, με τον κύριο Χουλιαράκη ήταν ακριβώς στην ίδια ομάδα, στο ίδιο team από την αρχή, εγώ είχα το λάθος να νομίζω ότι ήταν συνυφασμένος ο κύριος Χουλιαράκης περισσότερο με τον κύριο Δραγασάκη μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ, τελικά ήταν άνθρωπος του κυρίου Στουρνάρα και της τρόικας, αυτό αποδείχτηκε, το ξέρουμε. Το ερώτημα είναι για τον κύριο Τσίπρα, ο οποίος υποτίθεται εξακολουθεί να έχει μια τεταμένη σχέση με τον κύριο Στουρνάρα, πως τον μοιράζεται τον κύριο Χουλιαράκη με τον κύριο Στουρνάρα, αλλά αυτό είναι δικό τους προσωπικό πρόβλημα. Δεν αφορά κανέναν αυτό.

ΔΗΜ: Σας ρωτώ επειδή κυκλοφορούν διάφορα σενάρια ότι οι Βρυξέλλες απεργάζονται σχέδια μιας οικουμενικής κυβέρνησης τεχνοκρατών και εδώ, επανέρχεται αυτή η συζήτηση σιγά σιγά, γι' αυτό τι σκέφτεστε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν το πιστεύω, εγώ προσωπικά. Δεν πιστεύω ποτέ στις θεωρίες συνωμοσίας. Το 2011, η μεγάλη τους αγωνία ήταν πως θα φέρουν το 2ο μνημόνιο. Ο κύριος Παπανδρέου, όπως κάθε πρωθυπουργός που φέρνει ένα μνημόνιο καίγεται, είχε καεί, και προσπαθούν να βρουν τρόπους να δημιουργήσουν συνθήκες χωρίς εκλογές, να περάσουν το 2ο μνημόνιο, για αυτό έγινε η κυβέρνηση Παπαδήμου. Το 2015 ο κύριος Τσίπρα τους έλυσε τα χέρια γιατί έφερε εκείνος το 3ο μνημόνιο, τώρα δεν υπάρχει πρόβλημα ή θα το φέρει ο κύριος Μητσοτάκης το 5ο μνημόνιο, γιατί πάμε για το 5ο τώρα, που δεν θα το πούνε μνημόνιο βέβαια, όπως δεν είπαν και το 4ο μνημόνιο, αλλά μνημόνιο ήταν αυτό που υπέγραψε ο κύριος Τσίπρας τον Αύγουστο του 2018, το 4°. Τώρα το μνημόνιο θα το φέρουν είτε ο κύριος Μητσοτάκης, είτε ο κύριος Τσίπρας, είτε μια συγκυβέρνηση Τσίπρα-Μητσοτάκη, μια συγκυβέρνηση Τσίπρα-Ανδρουλάκη, ή Μητσοτάκη-Ανδρουλάκη. Δεν έχουν λόγο να κάνουν αυτό που έκαναν στην Ιταλία, είτε με τον Μάριο Μόντι, είτε με τον Ντράγκι τώρα, είτε με τον Παπαδήμο το 2011.

ΔΗΜ: Πραγματικά πιστεύετε ότι υπάρχει οποιαδήποτε πιθανότητα για συγκυβέρνηση Μητσοτάκη-Τσίπρα;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ε βεβαίως. Γιατί εσείς θα πιστεύατε ποτέ ότι θα γινόταν συγκυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας-ΠΑΣΟΚ το 2011; Το μίσος μεταξύ Νέας Δημοκρατίας και ΠΑΣΟΚ ήταν πολύ πολύ μεγαλύτερο, παλαιότερα, όπως θα θυμάστε, από το μίσος, ΣΥΡΙΖΑ-Νέας Δημοκρατίας σήμερα. Έτσι κι αλλιώς δεν έχει καμία σημασία.

ΔΗΜ: Για τον Κυριάκο Μητσοτάκη τι πιστεύετε; Εννοώ πέρα ότι είναι ιδεολογικός και πολιτικός σας αντίπαλος. Ως ηγέτης σας πείθει; Ως ένας δεξιός ηγέτης.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Νομίζω πως όχι. Νομίζω πως δεν έχει την ηγετική στόφα, ο Αλέξης Τσίπρας την έχει, δεν υπάρχει σύγκριση.

ΔΗΜ: Το πιστεύετε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ναι βεβαίως, έχει ικανότητες ηγετικές ο κύριος Τσίπρας, είναι πολύ καλός σε αυτό που κάνει. Ο κύριος Μητσοτάκης δεν με έχει πείσει, αλλά δεν με έχει πείσει ότι τον ενδιαφέρει κίολας. Ο κύριος Μητσοτάκης μου θυμίζει περισσότερο στόφα πρωθυπουργού τύπου Ντέιβιντ Κάμερον στην Αγγλία, δηλαδή ένας άνθρωπος ο οποίος αναδείχτηκε μέσα από κάποια διαδικασία που είχε να κάνει και με την νέα επιχειρηματική τάξη, η οποία ανέρχεται, και με το star system. Ο κύριος Μητσοτάκης δε νομίζω ότι θα είναι σαν τους προηγούμενους πρωθυπουργούς, που θα θέλει να είναι πρωθυπουργός μέχρι τα 90 του. Μάλλον θα θέλει κάποια θέση, σε μια μεγάλη εταιρεία, να ξαναγυρίζει στην McKenzie, να πάει στην Goldman Sachs, όπως ο κύριος Κλέντι, ο κύριος Κάμερον πήγαν σε εταιρείες μετά την αφυπηρέτησή τους στην Βρετανία, είναι μάλλον αυτής της στόφας πολιτικός,

ΔΗΜ: Ο κύριος Ανδρουλάκης τι στόφας πολιτικός είναι;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Α, δεν τον γνωρίζω καθόλου, δεν τον γνωρίζω καθόλου, δεν τον έχω ακούσει ποτέ να μιλάει, δεν τον έχω δει.

ΔΗΜ: Σας είναι άγνωστος..

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Μου είναι απολύτως άγνωστος..

ΔΗΜ: Για την πρόταση του Αλέξη Τσίπρα να γίνει εκλογή ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ από την βάση τι γνώμη έχετε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Από την δική του μεριά ήταν μια πανέξυπνη τακτική.

ΔΗΜ: Γιατί;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Γιατί ουσιαστικά τελείωσε με ό,τι είχε μείνει από τις συνιστώσες, με τις εσωτερικές διαδικασίες, στο όνομα της δημοκρατίας, της άμεσο-δημοκρατίας μάλιστα, ξεμπέρδεψε με ό,τι προβλήματα είχε εσωκομματικά. Για ένα κόμμα της αριστεράς, που ήταν κάποτε της αριστεράς, αυτό αποτελεί πλέον την ολοκλήρωση της μετατροπής του σε ένα καθεστωτικό κόμμα, γιατί δεν είναι τόσο πολύ η εκλογή του Προέδρου, η εκλογή της Κεντρικής Επιτροπής όμως όταν γίνεται σε βάσεις star

system, και δεν υπάρχει μια διαδικασία συζήτησης θέσεων και εκλογής όχι τόσο πολύ προσώπων, αλλά μιας εκλογικής διαδικασίας που επιλέγει διαφορετικές θέσεις, κομμάτια του μανιφέστο, στα οποία μπορεί να υπάρχουν διαφωνίες, όταν αυτό γίνεται λοιπόν με τον τρόπο που το κάνει ο κύριος Τσίπρας, ο ίδιος γλιτώνει από τα εσωκομματικά του προβλήματα, αλλά ταυτόχρονα σηματοδοτεί και την πλήρη ενσωμάτωση του ΣΥΡΙΖΑ σε αυτό το συστημικό συνονθύλευμα.

ΔΗΜ: Για να καταλάβω δηλαδή, εσείς την εκλογή ηγεσίας από τη βάση τη θεωρείτε υπόθεση star system;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι την εκλογή ηγεσίας...

ΔΗΜ: Κεντρικής Επιτροπής.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ναι, της Κεντρικής Επιτροπής.

ΔΗΜ: Ηγεσίας;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, εμείς στο ΜΕΡΑ25, και γενικότερα στο DiEM25, αν δείτε πόσο οργανώνουμε την εσωκομματική μας δημοκρατία, θα δείτε ότι το έχουμε σκεφτεί πάρα πολύ. Δεν ξέρω αν το γνωρίζετε, αλλά κάθε μεγάλη απόφαση που παίρνουμε, είτε αφορά τη σύνθεση μιας Κεντρικής Επιτροπής, είτε αφορά το προεκλογικό μας πρόγραμμα, το μανιφέστο μας, την ιδρυτική μας διακήρυξη, τη θέση μας για το Παλαιστινιακό, για παράδειγμα, είναι αποτέλεσμα μιας μακράς διαδικασίας διαβούλευσης. Οι θέσεις συζητούνται εξονυχιστικά, όμως τελικά ξέρετε πώς αποφασίζουμε; Με πανευρωπαϊκή καθολική ψηφοφορία. Πανευρωπαϊκή. Όχι των μελών του ελληνικού κόμματος. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Το προεκλογικό μας πρόγραμμα του 2019, αυτό με το οποίο μπήκαμε στη Βουλή, και το επόμενο, θα ισχύσει και για το επόμενο: μετά την πολύ σοβαρή συζήτηση που έγινε εντός της Ελλάδας, η συζήτηση πήγε εκτός Ελλάδας, στα μέλη μας στη Γερμανία (όχι τους Έλληνες), στους Γερμανούς, τους Πορτογάλους, τους Ιρλανδούς, τους Βρετανούς και τελικά το ελληνικό προεκλογικό πρόγραμμα εγκρίθηκε από όλους. Και όχι στη βάση ΝΑΙ-ΟΧΙ. Αλλά και κομμάτια του που όπως αποδείχτηκε από τη διαβούλευση ήταν κομμάτια sos. Για παράδειγμα, το Μακεδονικό. Ή το θέμα της θητείας. Είμαστε υπέρ της κατάργησης της θητείας στο στρατό ή όχι; Για τα ναρκωτικά. Για τον τρόπο με τον οποίο οργανώνονται οι σπουδές στις ιατρικές ή νομικές σχολές, δηλαδή ζητήματα ουσίας. Σε αυτά ψήφισαν και οι Βρετανοί, οι Πορτογάλοι, οι Ισπανοί. Οπότε είμαστε αποφασισμένοι στο να έχουμε ένα διάλογο ουσιαστικό, που να αναδεικνύει τις διαφορές και ταυτόχρονα ψηφοφορίες καθολικές των μελών μας, όχι όμως στη βάση του star system, αλλά η καθολική ψηφοφορία να είναι το τελευταίο στάδιο μιας πολύ μακράς ουσιαστικής συζήτησης επί των ζητημάτων.

ΔΗΜ: Εκλογή ηγεσίας από τη βάση το σκέφτεστε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Αυτό κάνουμε. Εγώ έχω ψηφιστεί με καθολική ψηφοφορία από τα μέλη του DiEM25 πανευρωπαϊκά.

ΔΗΜ: Παρ' όλα αυτά, η εικόνα που υπάρχει προς τα έξω, μια κριτική που γίνεται στο κόμμα σας είναι ότι είναι πάρα πολύ προσωποκεντρικό. Εσείς είστε το πλέον

ορατό πρόσωπο του κόμματος. Φαντάζομαι δεν είναι αυτή η επιδίωξή σας, όμως έτσι συμβαίνει. Μήπως υπάρχει κάποιο θέμα και με τις διαδικασίες σας, με το μηχανισμό που έχετε για ανάδειξη στελεχών ή το σύστημα σας πάει προς τα εκεί;
Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Αυτό με απασχολεί και μένα πάρα πολύ.

ΔΗΜ: Είμαι σίγουρη.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Μας απασχολεί όλους πάρα πολύ. Κοιτάξτε, ένα από τα μεγάλα προβλήματα που έχουμε στο ΜέΡΑ25 – το οποίο βέβαια είναι και καλό, δείχνει ότι κάνουμε καλά τη δουλειά μας – είναι ότι δεν έχουμε καμία απολύτως παρουσία στα ΜΜΕ. Μηδέν. Αν το σκεφτείτε, από τότε που μπήκαμε στη Βουλή, έχω βγει μόνο μία φορά στη βραδινή ζώνη οποιουδήποτε καναλιού. Μία φορά. Στην εκπομπή του Παύλου Τσίμα αν θυμάμαι καλά. Οπότε, δεν είναι ότι βγαίνω μόνο εγώ. Ούτε εγώ δεν βγαίνω στα κανάλια. Δηλαδή, ο πολύς κόσμος, ιδίως αυτοί που δεν έχουν ίντερνετ, κυρίως από 55 ετών και πάνω, οι οποίοι βλέπουν τηλεόραση δεν θα δουν ποτέ κανέναν από το ΜέΡΑ25. Κανέναν. Ούτε εμένα. Έτσι; Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Το οποίο σημαίνει ότι στο μυαλό αυτών των ανθρώπων, εάν θυμούνται το ΜέΡΑ25 το συνδέουν με μένα. Έτσι είναι αδύνατον να γίνει ανάδειξη άλλων στελεχών. Εμείς αυτό προσπαθούμε να το σπάσουμε μέσα από τα δικά μας κοινωνικά μέσα. Κάτι σαν αυτό που κάνουμε εδώ σήμερα, αλλά αν δείτε τα δικά μας κανάλια στα κοινωνικά δίκτυα και στο ίντερνετ θα δείτε ότι αναδεικνύουμε συνεχώς τα νέα μας στελέχη. Το βασικό ποιο είναι... Για να είμαστε ειλικρινείς, 50 άνθρωποι ήμασταν που φτιάξαμε το ΜέΡΑ25 και μπήκαμε στη Βουλή. Η Σοφία Σακοράφα ήταν το πιο προβεβλημένο στέλεχος της εποχής εκείνης. Από τότε θέλω να πιστεύω, το πιστεύω -αλλά εσείς θα το κρίνετε και το κοινό-, η κοινοβουλευτική μας παρουσία ήταν δυσανάλογα καλή και μεγάλη σε σχέση με τον αριθμό των βουλευτών μας. Θα δείτε ότι εκεί είχαμε σημαντικές παρεμβάσεις και ανάδειξη στελεχών όπως ο Κλέωνας Γρηγοριάδης, η Αγγελική Αδαμοπούλου, η Φωτεινή Μπακαδήμα, η Μαρία Απατζίδη, που ήταν ένα παιδί 29 ετών και την πρώτη μέρα που μπήκε στη Βουλή νόμιζε θα πέσει ο ουρανός στο κεφάλι της, αλλά πρέπει να τη δείτε πώς έχει εξελιχθεί, ο Γιώργος Λογιάδης, ο Κρίτωνας Αρσένης... Και μάλιστα αυτήν την περίοδο έχουμε δημιουργήσει ένα δημοκρατικό μηχανισμό με κομματική βάση, ο οποίος βρίσκεται σε συνεχή διαβούλευση. Δύο χρόνια τώρα είμαστε αρκετά περήφανοι για αυτό που κάνουμε, όμως αυτό δεν παύει να σημαίνει ότι δεν με ανησυχεί η προσωποπαγή εικόνα που έχει το ΜέΡΑ25 σε συνάφεια με μένα.

ΔΗΜ: Και υπάρχει μία βουλευτής σας, η κυρία Αδάμου, η οποία έχει ανεξαρτητοποιηθεί και έχει κάνει καταγγελίες για μπούλινγκ, για κακοποίηση, κλπ. Δεν έχετε απαντήσει ποτέ σε αυτό ως κόμμα.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, έχω απαντήσει. Απλά, για άλλη μια φορά τη φωνή μας δεν θα την ακούσετε ποτέ.

ΔΗΜ: Μου διέφυγε.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, με οποιοδήποτε άνθρωπο έχω συμπορευτεί, μιλάω τώρα προσωπικά, έστω και για δέκα λεπτά, δεν θα με ακούσετε ποτέ να αναφερθώ σε

προσωπικό επίπεδο. Θα αναφερθώ όμως τώρα γιατί με ρωτήσατε για την κυρία Αδάμου...

ΔΗΜ: Δεν μπορώ να μην σας ρωτήσω.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Καλά κάνετε. Η δουλειά σας είναι αυτή. Θα πω το εξής. Την πρώτη φορά που ακούσατε την κα Αδάμου ήταν όταν την παρέπεμψα εγώ στο πειθαρχικό του κόμματος, στην Επιτροπή Δεοντολογίας. Και εκείνη κάποιες ώρες μετά έφυγε από το κόμμα. Πήρα το πολιτικό κόστος στους ώμους μου να στείλω στο πειθαρχικό του κόμματος βουλευτή μας. Και μετά ανεξαρτητοποιήθηκε. Όποιος έχει πρόβλημα μέσα στο ΜέΡΑ25, είτε με πρακτικές, είτε με άτομα, είτε με πολιτικές, έχει κάθε δυνατότητα και υποχρέωση να καταθέσει αυτές τις ενστάσεις μέσα στο κόμμα. Η κα Αδάμου δεν το έκανε ποτέ. Δεν θα το έκανε αν δεν την είχα παραπέμψει εγώ στο πειθαρχικό του κόμματος. Την παρέπεμψα για λόγους που δεν θέλω να συζητήσουμε γιατί δεν ήρθε η ίδια να απαντήσει στις κατηγορίες. Οπότε θεωρώ ότι από τη στιγμή που δεν ήρθε, έχει λήξει το θέμα. Της ευχόμαστε καλή τύχη και αν νομίζει ότι με αυτές τις καταγγελίες θα έχει καλύτερη τύχη νομίζω ότι σφάλει.

ΔΗΜ: Επιστρέφουμε λοιπόν τώρα στα ευρύτερα πολιτικά και θα ήθελα να μου πείτε το κεντρικό πολιτικό σας διάβημα για τις επόμενες εκλογές ποιο θα είναι; Γιατί απ' ότι καταλαβαίνω η υπόθεση της διακυβέρνησης δεν σας αφορά.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Βεβαίως και μας αφορά.

ΔΗΜ: Βλέπετε το κόμμα σας σε κάποιο συμμαχικό σχήμα που θα μπορούσε να κυβερνήσει;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, όταν κατεβαίνεις στις εκλογές ζητάς την ψήφο του ελληνικού λαού για να κυβερνήσεις, δεν ζητάς την ψήφο του ελληνικού λαού, έτσι για να υπάρχουν. Κατεβάζουμε κυβερνητικό πρόγραμμα. Εμείς δεν είμαστε το κόμμα του Όχι. Δεν λέμε απλά όχι σε αυτά που κάνουν οι άλλοι. Κατεβάζουμε συγκεκριμένες προτάσεις. Δουλεύουμε πάρα πολύ σκληρά για κάθε όχι που λέμε ώστε να έχουμε ένα ναι σε αυτό που πρέπει να γίνει. Για παράδειγμα, μια από τις τραγωδίες για εμάς της ελληνικής πολιτικής σκηνής είναι ότι αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει ένα σχέδιο από κανέναν τους για την πράσινη βιομηχανική επανάσταση που θα είναι η επόμενη βιομηχανική επανάσταση. Αν τη χάσουμε κι αυτή, θα είμαστε άξιοι της μοίρας μας ως λαός. Εμείς κατεβάζουμε το πρόγραμμά μας της πράσινης βιομηχανικής επανάστασης. Είμαστε το μόνο κόμμα που έχουμε μιλήσει για μαζικές επενδύσεις σε πλωτές ανεμογεννήτριες, πράσινο υδρογόνο, τη μετατροπή της Βόρειας Ελλάδας σε κέντρο παραγωγής και διανομής πράσινου υδρογόνου στην περιοχή μας γενικότερα, αλλά και στην Ευρώπη, τη δημιουργία εργοστασίων παραγωγής συσσωρευτών στην Πάτρα... Έχουμε κάνει πάρα πολύ δουλειά για συγκεκριμένες προτάσεις. Αυτές δεν τις κάνουμε έτσι. Δεν είναι ακαδημαϊκή η ενασχόλησή μας με την πολιτική. Κατεβάζουμε πρόγραμμα κυβερνητικής πολιτικής. Βέβαια, δεν είμαστε και μικρομέγαλοι. Καταλαβαίνουμε ότι είμαστε ένα κόμμα που μόλις μπήκαμε στη Βουλή και πρέπει να αποδείξουμε ότι ήρθαμε για να μείνουμε. Νομίζω ότι το αποδεικνύουμε αυτό. Κατεβάζουμε λοιπόν πρόγραμμα. Είμαστε ανοιχτοί στη συζήτηση. Με όλα τα κόμματα. Από τις πρώτες

μέρες που ήμασταν στη Βουλή καλέσαμε όλους, όποιον ήθελε να έρθει για να μιλήσουμε ποια είναι η εναλλακτική στο πρόβλημα του ιδιωτικού χρέους το οποίο είναι ένα μεγάλο σαράκι στο σώμα της ελληνικής κοινωνίας αυτή τη στιγμή. Τους καλέσαμε, αλλά δεν ήρθαν να συζητήσουμε. Όταν η μόνη συζήτηση που θέλουν να κάνουν είναι για το πώς θα μοιράσουμε υπουργικές καρέκλες, αυτό δεν μας αφορά. Αυτό δεν σημαίνει δεν μας ενδιαφέρει η διακυβέρνηση. Δεν μας ενδιαφέρει το να γίνουμε υπουργοί.

ΔΗΜ: Η πρότασή σας για το ιδιωτικό χρέος καταλήγει σε κάποια διαγραφή;

Γ. ΒΑΟΥΡΦΑΚΗΣ: Κοίταξε, έτσι κι αλλιώς το ιδιωτικό χρέος διαγράφεται. Το θέμα είναι ποιος θα εισπράξει τα οφέλη, τις διαδικασίες διαγραφής.

ΔΗΜ: Έχω ιδιωτικό χρέος, δεν έχει διαγραφεί...

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι, αλλά κοιτάξτε να δείτε, όταν έρχεται ένα ταμείο και σου αγοράζει το δάνειο στο 3% της αξίας του, σε πετάει στο δρόμο, βγάζει στο σφυρί το ακίνητο και το ταμείο αυτό παίρνει το 40% της αξίας του δανείου, το υπόλοιπο διαγράφεται. Το πρόβλημα ποιο είναι; Ότι το ταμείο αυτό, το 40% που πήρε θα το βγάλει στα Νησιά Κέιμαν. Η διαγραφή είναι δεδομένη. Ένα χρέος που δεν μπορεί να πληρωθεί, δεν θα πληρωθεί. Το θέμα είναι πώς γίνεται αυτό το κούρεμα, όχι αν θα γίνει το κούρεμα, αλλά πώς θα γίνει το κούρεμα έτσι ώστε η ελληνική κοινωνία να έχει το μικρότερο κόστος και το μεγαλύτερο όφελος. Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται τώρα είναι καταστροφικός. Εδώ δεν νομίζω να υπάρχει κάποιος που να μπορεί να διαφωνήσει με αυτό. Το μόνο αντεπιχείρημα στα δικά μας επιχειρήματα είναι “ε, τώρα, αυτά συμφωνήσαμε με την τρόικα”. Δεν είναι όμως λόγος αυτός, επειδή συμφωνήσατε εσείς με την τρόικα κάτι το οποίο καταστρέφει πολύ σημαντικές οικονομικές δυνατότητες αυτής της χώρας. Βγάζεις στο σφυρί ακίνητα, τα οποία με τον τρόπο που βγαίνουν στο σφυρί δεν βοηθούν ούτε την ελληνική οικογένεια, ούτε την ελληνική επιχείρηση. Δεν σημαίνει ότι αυτό πρέπει να το αποδεχτούμε επειδή έτσι το κάνατε.

ΔΗΜ: Υπάρχει κι ένα θέμα όμως με τους δανειολήπτες που ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους, αλλά υφίστανται ληστρικά επιτόκια, για παράδειγμα. Και αυτών το χρέος δεν διαγράφεται. Αυτό υπάρχει στη δική σας πρόταση;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Οι δανειολήπτες οι οποίοι έκαναν τεράστιες θυσίες και κατάφεραν να εξακολουθούν να αποπληρώνουν απαράδεκτα υψηλά τοκοχρεολύσια είναι και αυτοί θύματα της κρίσης. Η πρόταση του ΜέΡΑ25 θεωρώ ότι είναι λελογισμένη. Και είναι δίκαιη. Τι λέμε; Δεν χαρίζουμε το δάνειο σε κάποιον που δεν μπορεί να το αποπληρώσει, την ώρα που ο άλλος σκοτώθηκε να το αποπληρώσει, όμως τι παραδεχόμαστε; Ότι αυτό το δάνειο δεν μπορεί να αποπληρωθεί. Και γι αυτό, τι λέμε; Λέμε το εξής: πάρτε την πρώτη κατοικία. Μια οικογένεια που είναι μέσα σε ένα σπίτι και δεν έχει άλλη κατοικία. Λέμε, δεν θα σας το χαρίσουμε το δάνειο. Θα το παγώσουμε όμως. Θα μπει, όχι σε ένα αρπακτικό ταμείο, αλλά σε μια δημόσια εταιρεία διαχείρισης. Ο δανειολήπτης θα καταβάλει ένα τέλος σε αυτή τη δημόσια εταιρεία διαχείρισης, κάτι σαν νοίκι. Ότι έχει αποπληρώσει, το έχει αποπληρώσει. Δηλαδή, αν έχει αποπληρωθεί το 30% της αξίας του σπιτιού, ο δανειολήπτης θα

είναι 30% μέτοχος σε αυτό. Δεν θα του το πάρουν. Αλλά δεν θα χαριστεί και το 70%. Θα μπορεί να συνεχίσει να μένει στο σπίτι, πληρώνοντας αντί για τόκους, ένα τέλος παγώματος του δανείου, μέχρι να βελτιωθούν τα οικονομικά του ή μέχρι η αξία του ακινήτου ξεπεράσει την αξία του δανείου, οπότε μετά μπορούμε να γίνει μια άλλη διευθέτηση. Όποτε γίνει αυτό. Αυτή είναι η προσέγγισή μας. Θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ δίκαιη. Τόσο απέναντι σε αυτούς που κατάφεραν και ξεπλήρωσαν, όσο και σε αυτούς που δεν μπορούν να ξεπληρώσουν, για τους οποίους το κούρεμα θα γίνει, αλλά εμείς λέμε να μην γίνει υπέρ των αρπακτικών ταμείων.

ΔΗΜ: Σε σχέση με το δημόσιο τι πιστεύετε; Θέλω να πω, υπάρχει μια πολύ μεγάλη δυσαναλογία μεταξύ των εργαζόμενων στο δημόσιο τομέα και των εργαζόμενων στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό το ΜΕΡΑ25 πώς το βλέπει;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Η αλήθεια είναι ότι όταν γύρισα στην Ελλάδα από το εξωτερικό, μπήκα μέσα στο βαθύ δημόσιο ως καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, οπότε έπαθα πολιτιστικό σοκ βλέποντας πως λειτουργεί το δημόσιο.

ΔΗΜ: Μπορώ να φανταστώ.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Είναι απίστευτη η αντιπαράθεση των καλών και των κακών του δημοσίου. Έχεις τα καλύτερα και τα χειρότερα μέσα στον ίδιο κορβανά. Δηλαδή, έχεις ανθρώπους μέσα στο δημόσιο, που είναι μειοψηφία βεβαίως, οι οποίοι δουλεύουν με τρόπους που αξίζουν μετάλλια, οι άνθρωποι αυτοί χρειάζονται παρασημοφόρηση. Υπάρχουν δημόσιοι υπάλληλοι που δουλεύουν με αυταπάρηση. Και υπάρχουν και οι υπόλοιποι. Το ερώτημα είναι πώς αναδεικνύεις τους καλούς δημοσίους υπαλλήλους, πώς τους ενδυναμώνεις και πώς αποδυναμώνεις τους άλλους που τους κάθονται στο σβέρκο. Μιλώ με μη πολιτικούς όρους αυτή τη στιγμή. Δυστυχώς, ό,τι έχει γίνει τα τελευταία χρόνια, ιδίως οι προτάσεις περί αξιολόγησης... Κάθε φορά που ακούω αξιολόγηση, μου σηκώνεται η τρίχα γιατί γίνεται μια κατασπατάληση του όρου αξία, της έννοιας της αξίας. Το πρόβλημα με την αξιολόγηση που προτείνει αυτή η κυβέρνηση, όσο έχουν ανακοινώσει τα σχέδιά τους, είναι ότι θα βάλουν τους προβληματικούς τμηματάρχες Α να έχουν ακόμη μεγαλύτερη εξουσία επί των δημοσίων υπαλλήλων που δουλεύουν καλά. Αυτό είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να γίνει. Οπότε, ναι, το δημόσιο χρειάζεται αναβάθμιση, αλλά μην κάνουμε το λάθος να θεωρούμε ότι ο ιδιωτικός είναι ο τομέας που λειτουργεί σωστά και το δημόσιο όχι.

ΔΗΜ: Ωραία, δεν μου λέτε όμως τι να κάνουμε. Χωρίς άρση μονιμότητας, χωρίς αξιολόγηση, τι μπορεί να γίνει;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν είπαμε να μην υπάρχει αξιολόγηση.

ΔΗΜ: Να υπάρχει μια άλλη αξιολόγηση.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Βέβαια.

ΔΗΜ: Την οποία την έχετε καταθέσει ως πρόταση;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Βεβαίως, εμείς έχουμε κάνει προτάσεις, και για τα πανεπιστήμια έχουμε κάνει προτάσεις...

ΔΗΜ: Και καταλήγει σε κυρώσεις αυτή η αξιολόγηση που λέτε;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, τι σημαίνει κύρωση;

ΔΗΜ: Κύρωση σημαίνει απομάκρυνση από τη θέση σου...

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Βεβαίως, αν χρειαστεί ναι, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα σε αυτό. Το θέμα είναι ποιος αξιολογεί. Και ποιος αξιολογεί τους αξιολογητές. Αυτό είναι το πιο σημαντικό. Οι παλιοί φιλελεύθεροι έλεγαν “ποιος θα μας προστατεύσει από τους προστάτες”. Αυτό ισχύει και για ένα σύστημα αξιολόγησης. Ποιος αξιολογεί τους αξιολογητές.

ΔΗΜ: Σας ρωτάω γιατί υπάρχει ένα πολύ μεγάλο ταμπού σε σχέση με το δημόσιο, το ξέρετε αυτό, και είναι ένα ταμπού πολύ ισχυρό στην Αριστερά.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Εμείς δεν έχουμε τέτοιο ταμπού.

ΔΗΜ: Άρα η αξιολόγηση μπορεί να καταλήγει σε κάποια κύρωση.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Βεβαίως και μπορεί.

ΔΗΜ: Και σοβαρή κύρωση.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ξεκάθαρα. Όμως ο στόχος δεν είναι να είμαστε τιμωρητικοί. Ο στόχος είναι να ενδυναμώσουμε τους ήρωες που δουλεύουν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, στα πανεπιστήμια, στα υπουργεία, θυμάμαι από τη σύντομη θητεία μου στο υπουργείο... Υπήρχαν άνθρωποι που έκαναν δουλειά που δεν γίνεται στον ιδιωτικό τομέα. Πραγματικά δεν γίνεται στον ιδιωτικό τομέα. Πώς θα τους ενδυναμώσουμε αυτούς; Αυτό είναι το βασικό μας ερώτημα. Δεν είναι πώς θα μπαίνουμε μέσα και θα τιμωρούμε και θα διώχνουμε και θα βάζουμε κυρώσεις. Δεν είναι ο καλύτερος τρόπος ο τιμωρητικός για να βελτιώσεις έναν οργανισμό. Και ξέρετε και κάτι; Έχει πολύ μεγάλη σημασία η επένδυση. Ακόμη και στον ιδιωτικό τομέα, όταν έρχεται ένας νέος CEO σε μια εταιρεία και θέλει να την εκσυγχρονίσει, αν δεν κάνει επενδύσεις δεν θα τα καταφέρει. Με το βούρδουλα και τις κυρώσεις δεν επιτυγχάνεις μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα σε κανέναν οργανισμό, είτε είναι ιδιωτικός, είτε είναι δημόσιος.

ΔΗΜ: Σε σχέση με το ασφαλιστικό σύστημα και με δεδομένα τα όσα έχουν συμβεί μέχρι τώρα, ότι έχουμε πάρα πολλούς συνταξιούχους, πολλοί από τους οποίους πήραν γενναιόδωρες συντάξεις, πάρα πολύ νωρίς, ιστορίες των ΔΕΚΟ, κλπ, εκεί τι μπορεί να γίνει τώρα; Διαφωνείται με το νομοσχέδιο Τσακλόγλου για τις επικουρικές απ' ότι έχω δει.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Προφανώς.

ΔΗΜ: Και τι προτείνετε; Τι μπορεί να γίνει;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάξτε, κατ' αρχάς να ξεκαθαρίσουμε κάτι: δεν μπορεί να υπάρξει ασφαλιστικό σύστημα σε μία κοινωνία η οποία είναι αποτελεσματική. Κακά τα ψέματα, έχουμε μια χώρα με 200 επιχειρήσεις οι οποίες προχωρούν και περίπου 700.000 οι οποίες βρίσκονται σε τέλμα και δεν έχουν τη δυνατότητα να

επιβιώσουν με το φορολογικό καθεστώς που υπάρχει, με την έλλειψη επενδύσεων, με το γεγονός ότι έχεις τώρα ένα Ταμείο Ανάκαμψης που τους αφήνει απ' έξω γιατί περνάει όλα τα χρήματα μέσα από τις συγκεκριμένες τράπεζες, οι οποίες εξ ορισμού δεν πρόκειται να διοχετεύσουν επενδύσεις σε όλες αυτές τις επιχειρήσεις. Όταν λοιπόν έχεις έναν οικονομικό ιστό ο οποίος αργοπεθαίνει...

ΔΗΜ: Υπάρχει πάντως μια επενδυτική δυναμική τώρα.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν την βλέπω. Εσείς τη βλέπετε;

ΔΗΜ: Η ιστορία της Vina;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Αυτό είναι...

ΔΗΜ: Εντυπωσιακό.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: ...μία περίπτωση.

ΔΗΜ: Δεν είναι μία, γιατί μετά ήρθε και το Facebook...

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν μου λέτε, το Taxi Beat το θυμάστε;

ΔΗΜ: Ναι.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ήταν ένα πολύ ωραίο start up.

ΔΗΜ: Ναι.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ήρθε η Mercedes, το πήρε. Μπράβο. Κέρδισε η Mercedes. Η ελληνική οικονομία τι κέρδισε;

ΔΗΜ: Δεν κερδίζει θέσεις εργασίας;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι. Πόσες θέσεις εργασίας έφτιαξε η Mercedes αγοράζοντας την Taxi Beat; Δέκα; Είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Μιλάμε γι' αυτό; Όποιος έφτιαξε τη Vina, πήγε πάρα πολύ καλά, μπράβο του και συγχαρητήρια. Η ελληνική οικονομία όμως δεν πρόκειται να κερδίσει κάτι από αυτό. Ήρθε ο κ. Diamond και την πήρε. Με άλλα λόγια, τα κέρδη που ίσως έμεναν στην Ελλάδα από τη Vina θα τα πάρει ο κ. Diamond στη Νέα Υόρκη. Μπράβο του. Δεν έχω πρόβλημα με αυτό. Οι επενδύσεις όμως παραμένουν αρνητικές από το 2008. Μιλάμε για καθαρές επενδύσεις. Δηλαδή να πάρουμε τις συνολικές επενδύσεις και αφαιρέσουμε το κόστος απόσβεσης του κεφαλαίου έχουμε μείον στο ταμείο των επενδύσεων, έχουμε αρνητικές επενδύσεις. Όταν έχεις συνεχώς αρνητικές επενδύσεις και 200 επιχειρήσεις που πάνε καλά, ενώ άλλες 700-800.000 αργοπεθαίνουν, δεν υπάρχει ασφαλιστικό σύστημα που μπορεί να σταθεί. Είτε είναι ιδιωτικό, είτε είναι δημόσιο. Κακά τα ψέματα. Όταν τόσα χρόνια το ασφαλιστικό σύστημα το χρησιμοποιούσε το ελληνικό κράτος, μιλάω και για πριν την κρίση, αντί για κοινωνικό σύστημα... Θυμάμαι μου έλεγαν συνάδελφοι οικονομολόγοι Σουηδοί, Γερμανοί και άλλοι ότι "έχετε τόσους πολλούς συνταξιούχους...", αυτό που μου λέγατε κι εσείς...

ΔΗΜ: 3,6 εκατομμύρια.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ναι βρε παιδιά, αλλά όταν ένας 50αρης στη ΒΑ Γερμανία χάσει τη δουλειά του επειδή κλείνει το εργοστάσιο, δεν μπαίνει στο ασφαλιστικό σύστημα. Του δίνουν επίδομα ανεργίας, μπαίνει σε ένα πρόγραμμα επανεκπαίδευσης σε άλλες τεχνολογίες, κλπ και τον συντηρούν μέχρι να φτάσει 65 ετών, αν δεν βρει δουλειά, και στα 65 τον βάζουν στο ασφαλιστικό σύστημα. Εδώ στην Ελλάδα, όλες οι κυβερνήσεις από τη δεκαετία το '70 και μετά, επειδή δεν υπήρχε σύστημα κοινωνικής πρόνοιας τους έκαναν συνταξιούχους από τα 40. Το ερώτημα εδώ δεν είναι αν θα τους βάλουμε σε κοινωνικό πρόγραμμα και μετά στο συνταξιοδοτικό ή το αντίστροφο. Το ερώτημα είναι πώς μπορεί να υπάρξει μία πραγματική ανάπτυξη στη βάση σοβαρών επενδύσεων. Γι αυτό θα πάω πίσω σε αυτό που έλεγα προηγουμένως... Χάσαμε τρεις βιομηχανικές επαναστάσεις. Κινδυνεύουμε να χάσουμε και την τέταρτη τώρα. Την πράσινη βιομηχανική επανάσταση. Το αν το ασφαλιστικό και το συνταξιοδοτικό θα μπορούν να σταθούν στα πόδια τους θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα μπορέσουμε να προλάβουμε αυτό το τρένο της επόμενης βιομηχανικής επανάστασης που θα βασίζεται σε ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές και συσσωρεύεται, είτε σε υδρογόνο, είτε σε μπαταρίες, εκεί είναι η μεγάλη τεχνολογία, στην τεχνητή νοημοσύνη και στις νέες μορφές ακριβής αγροτικής παραγωγής, ακριβής, όχι φτηνιάρικης. Δηλαδή, να παράγεις τομάτες και αβοκάντο που να είναι καλής ποιότητας και να τα πουλάς δέκα φορές πιο ακριβά από τους υπόλοιπους στα σούπερ μάρκετ της Γερμανίας. Αν τα καταφέρουμε αυτά, θα μπορέσουμε να έχουμε και ένα ασφαλιστικό σύστημα που να μην παραπαίει.

ΔΗΜ: Για αυτές τις προτάσεις που έχετε επεξεργαστεί υπάρχει οποιοσδήποτε διάλογος με τα άλλα κόμματα;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Όχι.

ΔΗΜ: Δεν έχει ενδιαφερθεί κανείς; Δεν υπάρχει μηχανισμός επικοινωνίας...;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν ενδιαφέρονται. Δεν ενδιαφέρονται για αυτές τις συζητήσεις. Έχουμε προτείνει και κοινές ημερίδες. Δεν υπάρχει ενδιαφέρον. Το ενδιαφέρον τους ξέρετε ποιο είναι; Θα μας ψηφίσετε να γίνουμε υπουργοί; Αυτή είναι μια συζήτηση που εμάς δεν μας ενδιαφέρει.

ΔΗΜ: Πάντως ο ΣΥΡΙΖΑ, πολλά κορυφαία στελέχη του, αναφέρονται σε μια δυναμική συνεργασία.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ναι, γιατί θέλουν να γίνουν υπουργοί. Θέλουν να τους κάνουμε υπουργούς. Εμείς δεν φτιαχτήκαμε για να τους κάνουμε υπουργούς.

ΔΗΜ: Δεν υπάρχει δηλαδή στο ΣΥΡΙΖΑ καθόλου ιδεαλισμός; Μόνο ψηφοθηρική αγωνία και πελατειασμός;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ξέρετε όμως, οι πραγματικοί ιδεολόγοι που έχουν παραμείνει στο ΣΥΡΙΖΑ δεν έρχονται να μας χτυπήσουν την πόρτα για να κάνουμε συγκυβέρνηση. Αυτοί οι άνθρωποι βρίσκονται σε κατάθλιψη επειδή ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ασχολείται με τα πραγματικά ζητήματα τα οποία συζητάμε εμείς σήμερα.

ΔΗΜ: Και αντίθετα ξέρετε ότι κυκλοφορούν φήμες ότι θα υπάρξει μετακίνηση στελεχών από εσάς προς το ΣΥΡΙΖΑ.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Κοιτάζτε, τι φήμες έχουν ακούσει τα αυτιά μου όλο αυτόν τον καιρό... Δεν πρόκειται να γίνει αυτό. Σε τελική ανάλυση όμως, ο καθένας είναι υπεύθυνος για τις θέσεις του και για το τι στίγμα θέλει να δώσει σε αυτήν την κοινωνία. Εμείς είχαμε πει, όταν φτιάξαμε το ΜΕΡΑ25, ότι είμαστε άνθρωποι που δεν αγαπάμε τα κόμματα, που δεν θέλουμε να έχουμε κόμμα, αλλά ταυτόχρονα αποφασίσαμε κάποια στιγμή ότι δεν θα επιτρέψουμε σε αυτά τα κόμματα που υπάρχουν ήδη να συνεχίζουν να ερημοποιούν τη χώρα. Βρεθήκαμε, παρά το γεγονός ότι δεν θέλουμε να είμαστε βουλευτές, παρά το γεγονός ότι δεν θέλουμε να είμαστε υπουργοί, παρά το γεγονός ότι αντιπαθούμε τα κόμματα. Όσοι κάποια στιγμή αγαπήσουν αυτά τα οποία λέγαμε ότι εμείς δεν θέλουμε, ας πάνε. Σας διαβεβαιώ όμως ότι έρχονται πολύ περισσότεροι από αυτούς που τελικά συνειδητοποιούν ότι αυτό που λέγαμε “το ΜΕΡΑ25 το κάνουμε για τους ανθρώπους, όχι για τα αξιώματα”, το εννοούσαμε. Υπάρχουν κάποιοι που δεν πίστευαν ότι το εννοούσαμε και ήρθαν για τα αξιώματα στο ΜΕΡΑ25. Όμως αυτοί έφυγαν. Χαιρόμαστε πάρα πολύ που φεύγουν. Αλλά να ξέρετε έρχονται άνθρωποι διαμάντια και αυτοί οι άνθρωποι μας κάνουν να χαιρόμαστε πάρα πολύ που υπάρχουμε.

ΔΗΜ: Λοιπόν, κλείνοντας αυτήν την ενδιαφέρουσα ελπίζω συζήτηση θέλω να πάμε λίγο στο 2015 γιατί είμαι σίγουρη ότι έχει γίνει κάποιος αναστοχασμός και σε προσωπικό επίπεδο και στο συλλογικό του ΜΕΡΑ25. Θέλω να σας ρωτήσω τώρα που έχουν περάσει αρκετά χρόνια, αυτή η σύλληψη του παράλληλου νομίσματος που κάνατε τότε και ήταν κυρίαρχη στην ατζέντα σας, εκ των υστέρων σας φαίνεται ότι θα μπορούσε να λειτουργήσει; Με ποιες συμμαχίες σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο; Δηλαδή, αν η ΕΚΤ, για την οποία είπατε ότι ακόμη ελέγχει τα πάντα, έκλεινε στη στρόφιγγα χρηματοδότησης για τις ελληνικές τράπεζες και απέδειξε με τα capital control ότι μπορεί να το κάνει...

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Δεν απέδειξε, το έκανε.

ΔΗΜ: Ακριβώς. Τότε η χώρα μας πώς θα πορευόταν μέσα σε ένα τόσο άγριο κόσμο;

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ξέρετε, εδώ υπάρχουν δύο διαφορετικά ζητήματα. Το ένα είναι η διαπραγμάτευση το 2015, το κλείσιμο των τραπεζών από την ΕΚΤ... Ο λόγος που εγώ δέχτηκα να γίνω υπουργός Οικονομικών είναι επειδή είχα καταθέσει στον Αλέξη Τσίπρα και στην ομάδα του χρόνια πριν μια συγκεκριμένη πρόταση για το τι πρέπει να κάνει για να μην του κλείσουν τις τράπεζες. Για να μη γίνει αυτό που έγινε. Το παράλληλο σύστημα πληρωμών ήταν ένα μέρος του πακέτου αυτού. Δεν θα μπω τώρα σε αυτή τη συζήτηση... Το γεγονός ότι κανένα κομμάτι αυτού του πακέτου δεν μου επιτράπη να το ενεργοποιήσω ως υπουργός Οικονομικών είναι ο λόγος που τελικά μας έκλεισαν τις τράπεζες και τελικά έγινε η συνθηκολόγηση. Το δεύτερο ζήτημα είναι το σύστημα πληρωμών στο οποίο αναφερθήκατε. Αυτό είναι ανεξάρτητο από τη διαπραγμάτευση του 2015. Και είναι ανεξάρτητο και από την Ελλάδα. Δεν έχουμε χρόνο να το συζητήσουμε και ίσως να μην σαν ενδιαφέρει,

αλλά το σύστημα πληρωμών είναι ένα σύστημα δημοσιονομικών συναλλαγών που θεωρώ ότι θα έπρεπε να το έχει κάθε χώρα της Ευρωζώνης.

ΔΗΜ: Ναι, αλλά δεν το έχει. Αυτό θέλω να σας ρωτήσω. Δεδομένου ότι η Ευρωζώνη είναι αυτή.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Ξέρετε, τίποτε δεν υπάρχει μέχρι να υπάρξει. Να σας το πω διαφορετικά. Όταν εγώ μιλούσα για ψηφιακό χρήμα στη βάση του blockchain και με κορόιδευαν διάφοροι το 2013-14, σήμερα η κ. Λαγκάρντ το σκέφτεται, έχει ολόκληρο τμήμα στην ΕΚΤ που σχεδιάζουν ψηφιακό χρήμα στη βάση του blockchain. Το γεγονός ότι δεν έχει υπάρξει, δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να υπάρξει. Θα γίνει αυτό. Εμείς στο ΜΕΡΑ25 το δουλεύουμε αυτό. Μου δίνετε την ευκαιρία να κάνω και μια διαφήμιση. Το Σάββατο 16 Απριλίου θα έχουμε μια ιδιαίτερη ημερίδα, που τη διοργανώνει το μέτα, το κέντρο μετακαπιταλιστικού πολιτισμού του ΜΕΡΑ25, για αυτά τα ζητήματα. Ψηφιακό χρήμα, ευρώ, παράλληλο σύστημα πληρωμών. Θεωρώ ότι το μέλλον είναι εκεί. Θα έπρεπε να υπάρχει. Εμείς που ήμασταν η χώρα με τη μεγαλύτερη δημοσιονομική ασφυξία, τη μεγαλύτερη έλλειψη ρευστότητας θα έπρεπε να το φτιάξουμε πρώτοι. Δεν ήταν επιθετική κίνηση απέναντι σε κανέναν και ήταν μια κίνηση απολύτως ορθολογική. Όταν έχεις μια χώρα η οποία έχει το μεγαλύτερο πρόβλημα, θεωρώ ότι έχεις ιερή υποχρέωση να κινητοποιηθείς και πιο γρήγορα από τις υπόλοιπες χώρες για να βρεις λύσεις. Και το αυτό σύστημα πληρωμών ήταν μια εξαιρετική λύση. Και νομίζω ότι δικαιώνεται και από συζητήσεις μεταξύ οικονομολόγων σήμερα, δικαιώνεται από αυτό που γίνεται στην ΕΚΤ, δικαιώνεται από αυτά που έχουμε δει σε πολιτείες όπως η Καλιφόρνια, που σε μεγάλο βαθμό είχε σωθεί από ένα παράλληλο σύστημα πληρωμών όταν είχε χρεοκοπήσει πριν από χρόνια. Είναι ένα ζήτημα το οποίο είχε παρουσιαστεί ως ένα όπλο εναντίον του Βαρουφάκη, για τη δαιμονοποίηση του Βαρουφάκη, όμως δεν αφορά εμένα. Είναι κάτι το οποίο πραγματικά έχει πολύ μεγάλη ωφέλεια για μια χώρα, ιδίως της Ευρωζώνης.

ΔΗΜ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για αυτή τη συζήτηση.

Γ. ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ: Εγώ σας ευχαριστώ.